Lénárt Emese

A kis Jancsi

A platánfa alatt ült. Úgy helyezkedett, hogy szemmel tarthassa a placcot, és ha egy kicsi jobbra fordítja a fejét, lássa a Gellért-hegyet is. Rendelt egy sört. Legjobban ez a keserű, hideg ital illett a verejtékben úszó délutánhoz, a pohár falán kicsapódott párába kört, a körbe szemeket, orrot és szájat rajzolt, aztán lehörpölte a habot. Miért mondott igent a telefonba? Válaszolhatta volna azt is, hogy nem ér rá! Húsz éve is ugyanitt ültek, vagy abban a Ráday utcai étteremben? Nem emlékezett pontosan. A fa törzsét nézte, a fölfelé egyre terebélyesedő lombkoronát tartó erős testet, ezt a sűrű, kemény támasztékot, elképzelte az Alvilágba hatoló gyökereket, aztán újra fölfelé siklott a tekintete, legszívesebben nekivetette volna a hátát, és soha többé nem mozdult volna onnan. – Emlékszel? Körülbelül ilyentájt történt! – és a férfi közelebb hajolt hozzá. – Ugyanilyen fülledt meleg volt, a fehér lenvászon nadrág volt rajtad, meg egy zöld selyeming. Az arcod talán gömbölyűbb volt, a hajadat pedig becsavartad. Nem szerettem azokat a vastag loknikat, de nem szóltam miattuk. Ahogy kimondta az utolsó mondatot, játszani kezdett a poháralátéttel. Ő meg a mozdulatait figyelte. Ugyanaz a kézfej, az inas alkar, a fürkésző arckifejezés, az egyenes hát. Meg az összpontosítás képessége és a türelem, amit a keleti harcművészetnek köszönhetett. Mindezeket kedvelte benne. Legalább ezeket.

– Hány éves is volna? – vágott vissza, mintha nem tudná, és érezte, ahogy elönti a forróság.

– Ennyi év után is kísért... miért kellett…? – a férfi óvatosan a keze után nyúlt.

– Mert boldogtalanok voltunk. És szegények. Hátradőlt, hogy a másik ne érinthesse meg se az ujjait, se az arcát, se a haját, semmit, ami hozzá tartozott.

– Azt hiszed, nekem nem fáj? Nem jut eszembe...? – a férfinek elcsuklott a hangja. – Utána megnősültem. Két lányom született. Az egyikük Asperger-szindrómás, a feleségem meg lelépett.

– Nehéz elfogadni, de minden a mi teremtésünk. Fogalmunk sincs, mi munkál a lelkünk mélyén, amikor döntéseket hozunk, amikor belül életre vagy halálra ítéljük magunkat. Vagy másokat. Észre sem vesszük. Te mit választasz...? Elfordította a fejét. Megint a platánfát nézte. Leg-

szívesebben azonnal felkapaszkodott volna az ágaira, egyre följebb, föl egészen az égig, mint a mesehősök, akiket gyerekkorában annyira irigyelt, ők bezzeg eltűnhettek a világ szeme elől, az összes próbát kiállná helyettük, csak újrakezdhetné, feltehetően sok mindent másképp csinálna, de nincs visszaút, abból kell kihoznia a legtöbbet, ami van.

– Ne aggódj miattam! – vetette oda cinikus mosollyal a szája sarkában a férfi. – Különben is igazságtalan vagy. Te nem akartad. Te voltál az, aki szépen felöltözött, elvitette magát vacsorázni, és elmondtad… időt sem hagytál rá, hogy átgondoljam két év együttélés után. Azt hitted, idővel kapsz majd valamiféle feloldozást, de az évek csak teltek. Még mindig emészt belülről. Azért vagy itt. Azért mondtál igent a telefonba.

A férfi szeme most hideg volt, és észrevette benne azt a különös villanást, ami húsz éve is megrémisztette.

– Tudod, hányan küzdenek ezzel legbelül? Nem merik kimondani, felvállalni sem, a bűntudat, mint a rák, belülről emészti fel az embereket, nőket és férfiakat egyaránt, mert tudják, helytelenül cselekedtek. De ki dönti el, mi a jó és mi a rossz? Ki ítélkezhet? Milyen jogon játszunk Istent?

– Ne kend másokra! Sem a társadalom, ahogy egyetlen magasztos szellemi út, vagy guru sem segít. A kórházi ágyon, amikor felébredtél az altatásból, kábán azt mondtad: „Megöltük a kis Jancsit.” Abban a förtelmes klórszagban legalább bevallottad.

– Most is gyötörsz. Azért találkoztunk ennyi év után, hogy letegyük végre. Hogy a hátralévő életünket ne eméssze fel... De a férfi válaszok helyett felállt, és fizetni indult. Nem ment utána. Az Ég felé tekintett, és minden bátorságát összeszedve, a platánfa legtetején keresett menedéket. Ott, ahol a szívében a legközelebb lehetett a kis Jancsihoz.